

Η Τουρκία προσελκύει όλο και περισσότερους απόδημους Τούρκους που ζουν στη Γερμανία, οι οποίοι διαθέτουν υψηλή εξειδίκευση. Μια αντιστροφή της εργατικής μετανάστευσης των περασμένων δεκαετιών; Όπως αναφέρει σε δημοσίευμα της η DW: «Δεν το μετάνιωσα ούτε ένα δευτερόλεπτο», λέει η Ντιλέκ Κέσερ, όταν αναφέρεται στην απόφαση που έλαβε πριν από 8 χρόνια να γυρίσει την πλάτη στη Γερμανία και να επιστρέψει στην πατρίδα των γονιών της, την Τουρκία. Μετά από σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων σε γερμανικό πανεπιστήμιο, η Ντιλέκ Κέσερ εργάστηκε επί μια δεκαετία ως γενική διευθύντρια σε κάποια εταιρεία. Ωστόσο, οι επαγγελματικές της προοπτικές δεν την ικανοποιούσαν. Η 36χρονη σήμερα Κέσερ δεν το σκέφθηκε πολύ. Επέστρεψε στην Τουρκία, όπου ίδρυσε τη δικής εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων με έδρα την Κωνσταντινούπολη. Στο επίκεντρο της δραστηριότητάς της τα ακίνητα ξένων επενδυτών από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ. «Πρόκειται για μια γερμανοτουρκική εταιρεία, η οποία κερδίζει ταυτόχρονα ευρώ και τουρκικές λίρες», λέει χαριτολογώντας η Ντιλέκ Κέσερ. Τα μορφωτικά εφόδια που έφερε από τη Γερμανία «έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία της επιχείρησής της», προσθέτει. Μια παρόμοια ιστορία θα μπορούσαν να διηγηθούν χιλιάδες Τούρκοι με υψηλή εξειδίκευση που εγκατέλειψαν τη Γερμανία για να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά στην Τουρκία. Η μεταναστευτική στατιστική της Γερμανίας καταδεικνύει με σαφήνεια τις τάσεις: το 2011, 33 χιλιάδες Τούρκοι εγκατέλειψαν τη Γερμανία με κατεύθυνση την πατρίδα των γονιών τους, ενώ στο ίδιο διάστημα μετανάστευσαν στη Γερμανία 31 χιλιάδες Τούρκοι. Η επιστροφή των εξειδικευμένων Τούρκων στην πατρίδα τους οφείλεται στη ραγδαία οικονομική ανάπτυξη της Τουρκίας τα τελευταία χρόνια. Πρόσφατα ο τούρκος υπουργός Βιομηχανίας Νιχάτ Εργκούν τόνισε κατά τη διάρκεια επίσκεψής του στο Βερολίνο: «Η Γερμανία οφείλει να στείλει στην Τουρκία εξειδικευμένους εργαζόμενους και όχι αντίστροφα». Ο Εργκούν αναφέρεται στην αιμορραγία της μετανάστευσης προς τη Γερμανία. Περίπου 3 εκατομμύρια πολίτες τουρκικής καταγωγής ζουν σήμερα στη Γερμανία.

Στην οικονομική φάση που διανύει σήμερα η Τουρκία, το μόνο που δεν θέλει είναι «η απώλεια εξειδικευμένων εργαζομένων». Η τουρκική πολιτική ηγεσία έχει μεγάλες οικονομικές φιλοδοξίες. Όπως επισήμανε πρόσφατα ο τούρκος πρωθυπουργός Ταγίπ Ερντογάν, μέχρι το 2023 η Τουρκία θα πρέπει να εξελιχθεί σε μια από τις ισχυρότερες οικονομίες του κόσμου. Το 2011, ο ρυθμός ανάπτυξης της χώρας άγγιξε το 8,5%. Ιδιαίτερη άνθηση γνωρίζουν τα πεδία της ενέργειας και των κατασκευών. Εκτιμάται, ωστόσο, ότι το

2013 θα είναι ιδιαίτερα κρίσιμη χρονιά για την τουρκική οικονομία, εξαιτίας κυρίως της οικονομικής κρίσης που πλήττει την ΕΕ. Και όπως εξηγεί ο Σινάν Ούλγκεν, πρόεδρος του Κέντρου Μελετών Οικονομίας και Εξωτερικής Πολιτικής, EDAM, «το 40% των τουρκικών εξαγωγών διοχετεύεται στην ΕΕ και το 85% των άμεσων επενδύσεων στην Τουρκία προέρχεται από την ΕΕ». Ιδιαίτερα σε τέτοιες δύσκολες φάσεις είναι σημαντικός ο ρόλος των παλιννοστούντων επιστημόνων, εκτιμά ο Σινάν Ούλγκεν, υπογραμμίζοντας ότι «η Τουρκία προσβλέπει στην τεχνογνωσία των τουρκικής καταγωγής επιστημόνων που επιστρέφουν και οι οποίοι είχαν υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στα γερμανικά πανεπιστήμια». Ο Ούλγκεν υπενθυμίζει επίσης τις άριστες συνθήκες για τη συγκρότηση επιχειρήσεων που επικρατούν στην Τουρκία. Αυτό το επιβεβαιώνει και ο Τόλγκα Σαντίκτσι, που γεννήθηκε στο Μόναχο και πριν από πέντε χρόνια το εγκατέλειψε προκειμένου να εγκατασταθεί στην Κωνσταντινούπολη. Ο Σαντίκτσι ίδρυσε εκεί μια εταιρεία που ασχολείται με την κατασκευή πιστών για χιονοδρομία. Ήδη κατά τους τρεις πρώτους μήνες της δραστηριοποίησής του στην Τουρκία έλαβε 400 παραγγελίες. «Στη Γερμανία η επιχείρησή μου δεν θα είχε τέτοια ανάπτυξη», λέει ο 35χρονος, προσθέτοντας ότι η Τουρκία έχει ανάγκη από επιχειρηματικές ιδέες. Από την άλλη πλευρά διαπιστώνει και ο ίδιος τεράστιες διαφορές μεταξύ Γερμανίας και Τουρκίας όσον αφορά στην οικονομική νοοτροπία. «Από τότε που ζω στην Τουρκία, αντιλαμβάνομαι πόσο Γερμανός είμαι», λέει ο γόνος Τούρκων μεταναστών. Παρά τη ραγδαία ανάπτυξη, αυτό που φοβίζει τους οικονομολόγους είναι το ενδεχόμενο μιας «φούσκας» που θα μπορούσε να ακυρώσει όλες τις οικονομικές προόδους της Τουρκίας. Όπως αναφέρει ο οικονομικός συντάκτης Μουσταφά Σόνμεζ, «οι ξένες επενδύσεις στον κλάδο των κατασκευών θα μπορούσαν να προκαλέσουν μια πολύ επικίνδυνη φούσκα στην αγορά ακινήτων». Για τον λόγο αυτόν θα πρέπει, όπως τονίζει, η Τουρκία να περιορίσει τη δραστηριότητα στον κατασκευαστικό κλάδο και αντίστοιχα να αναπτύξει περισσότερο τη βιομηχανία. «Είμαστε μια χώρα εισαγωγών και θα πρέπει να γίνουμε εξαγωγική δύναμη», επισημαίνει ο Σόνμεζ.